

Володимир Гурницький: «Наше братство воїнів-афганців дуже згуртоване», або Чим живуть «афганці» Рівненщини?

15 лютого в Україні відзначається День вшанування учасників бойових дій на території інших держав. Щорічно цього дня український народ віддає глибоку шану усім без винятку солдатам і офіцерам, рядовим і генералам, робітникам та службовцям, яким судилося пройти вогняне горнило бойових дій в Республіці Афганістан та інших «гарячих» точках планети.

Куди б не закидала доля наших земляків, яким довелося брати участь у миротворчих операціях, вони завжди чесно й сумлінно виконували військову присягу. За хоробрість, високий професіоналізм, надійність і благородство вони заслужили щире подяку багатьох народів та примножили авторитет України як країни-миротворця.

Чимало жителів Рівненщини також воювали в Афганістані. Чим вони живуть нині, чи захищені вони соціально державою, ми й поговорили з головою обласної Спілки ветеранів Афганістану Володимиром Гурницьким. Він, зокрема, розповів, що не всі зобов'язання держави перед воїнами-афганцями нині стовідсотково виконуються. Безперечно, часи в державі нині непрості, однак не варто забувати про воїнів-інтернаціоналістів, говорить ветеран. Воїни-афганці виконали свій обов'язок перед державою, добре було б, якби й вона не забувала про них:

- Найгостріша проблема - це забезпечення житлом учасників бойових дій. Усі розуміють, який зараз складний час, але минуло 30 років, а багато «афганців» ще й досі живуть в малосімейках. Тому держава має розробити цільову програму для військовиків. У нас квартири надають лише для бійців, які стали в АТО інвалідами I-II групи. Хоча минулого року в цьому плані було зрушення. 9 ветеранів-афганців, інвалідів I-II групи області отримали квартири за державний бюджет та бюджет міста Рівного. В цьому році знову планується надати за державний кошт ще 9 квартир ветеранам з інвалідністю. Виникає логічне запитання: а що робити іншим воїнам? Зрештою, чимало «афганців» також воює на Донбасі, вони були першими добровольцями. І, правду кажучи, на початок АТО вони були єдиними, хто мав реальний військовий досвід.

Щодо різноманітних соціальних гарантій, то українське законодав-

ня з дорогоцінних металів); безплатне щорічне забезпечення санаторно-курортним лікуванням, а також компенсацію вартості самостійного санаторно-курортного лікування. Мають право на 75-процентну знижку плати за користування житлом, комунальними послугами, в межах норм, передбачених чинним законодавством. Таку ж знижку можуть отримати на паливо, якщо проживають у будинках, що не мають центрального опалення. Можуть безкоштовно їздити всіма видами міського пасажирського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських маршрутів в межах області. Ветерани мають право на першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах. Також вони повинні бути захищені перед роботодавцем - мають переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці та на працевлаштування у разі ліквідації підприємства, установи, організації. Чергову щорічну відпустку використовують у зручний для них час, а також можуть одержати додаткову відпустку без збереження заробітної плати строком до двох тижнів на рік. Виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності сягає розміру 100 відсотків середньої заробітної плати незалежно від стажу роботи. Є податкові пільги тощо.

- Безперечно, через недосконалість законодавства, маємо подекуди бюрократичні перепони, не всі соціальні гарантії виконуються вчасно. Час від часу виникають дискусії щодо пільг «афганцям». Пільги не спрацьовують. Я вже казав, яка допомога нам потрібна. Держава повинна виконувати свої функції, тобто створювати умови для життя і розвитку людини, тоді ми самі себе забезпечимо. Це стосується

ство містить чимало актів, якими в різній мірі передбачено пільги для учасників бойових дій. Центральне місце серед нормативних актів у цій сфері займає Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Крім того, вказане питання регулюється Законами України «Про поліпшення матеріального становища учасників бойових дій та інвалідів війни», «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», іншими нормативними актами.

Учасники бойових дій в Афганістані мають право на такі пільги: безкоштовне одержання ліків, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів та виробів медичного призначення за рецептами лікарів; першочергове безплатне зубопротезування (за винятком протезуван-

ня зубів за винятком імпресорних протезів); як «афганців», так і інших категорій людей. Але не без гордості скажу, що наше братство воїнів-афганців дуже згуртоване. В разі чого, ми постоїмо за побратима. У «афганців» загострене почуття справедливості. Треба – поборемося з бюрократичною машиною. Треба – допоможемо ветерану чи його родині... Як ставитися сучасному українцю до афганської війни? Якщо ми не будемо розповідати, що відбувалося в Афганістані насправді, наші вороги розкажуть всім брехню. Я не кажу, що ми маємо накручувати цю картинку чи якимось вип'ячувати, ні, має бути раціональний підхід. Тоді українці воювали, виконували присягу, яку вони давали за Радянського Союзу. Якщо виходити з погляду незалежної України, то, звичайно, це була чужа війна...

Анна ЛЕГКА